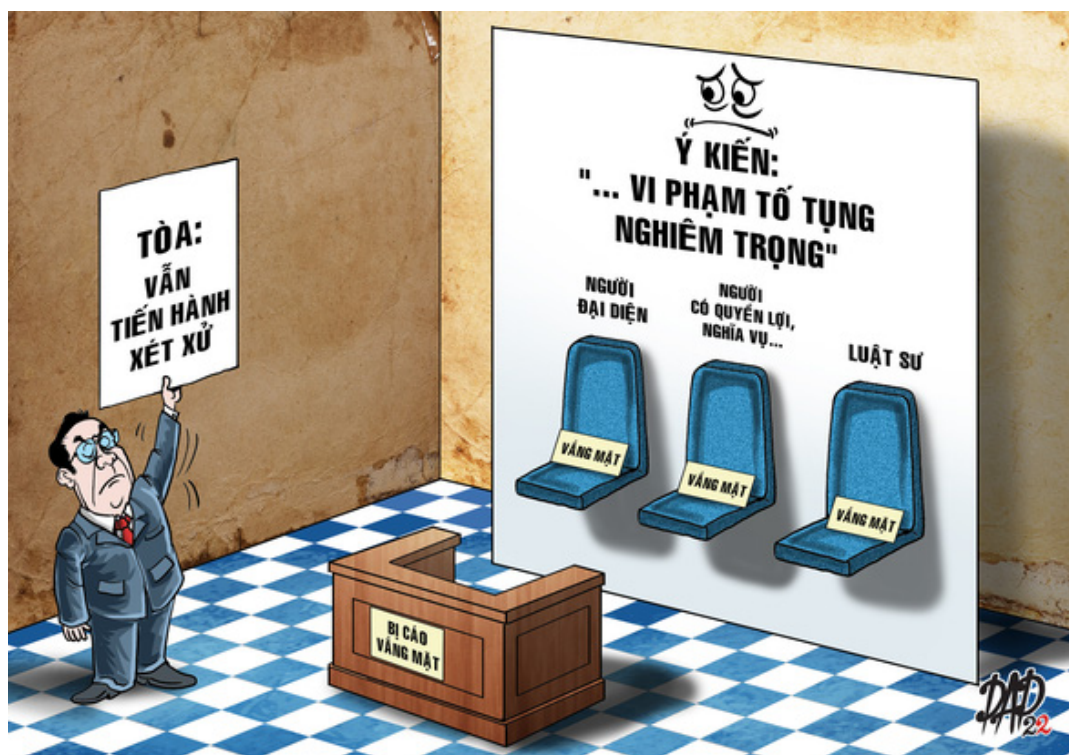

(TDGLaw) - Trong một số phiên tòa hình sự có nhiều bịp cáo, trình bày hồ sơ tòa án xét xử vắng mặt bị cáo là không hiếm. Song phiên tòa vắng mặt bị cáo, ngụy làm chứng, ngụy đi diễn, luật sư... thì là trình bày hồ sơ hy hữu.

Dù Bộ luật tố tụng hình sự cho phép tòa án xét xử vắng mặt bị cáo trong một số trường hợp, nhưng nhiều chuyên gia pháp lý tỏ ra e ngại và cho rằng nên hạn chế tình trạng này.

Tố cáo bị cáo, luật sư, ngụy liên quan...vắng mặt

Huỳnh Minh Tuấn và Nguyễn Danh Quang là báo cáo trong vụ trộm cắp tài sản được TAND TP Thủ Đức đưa ra xét xử vào ngày 30-11-2021. Vào thời điểm phạm tội, Tuấn 17 tuổi 9 ngày, còn Quang 16 tuổi 1 tháng 28 ngày.

Theo nội dung vụ án, do công việc tiêu xài nên Tuấn rủ Quang đi trộm cắp tài sản. Tuấn và Quang cùng trộm cắp 1 vụ, riêng Tuấn thực hiện 2 vụ. Tổng giá trị tài sản mà Quang trộm là 4,6 triệu đồng, còn tổng giá trị tài sản mà Tuấn trộm là 8,1 triệu đồng. TAND TP Thủ Đức tuyên phạt Tuấn 1 năm tù, Quang 6 tháng tù về tội trộm cắp tài sản.

Tuy nhiên, đáng chú ý là vào ngày mở phiên tòa, ngoài hội đồng xét xử, thẩm ký phiên tòa và kiểm sát viên thì không ai có mặt tại tòa. Công thẩm, phiên tòa vắng mặt 2 báo cáo là Tuấn và Quang, người đi diễn hình pháp của 2 báo cáo, 2 luật sư bào chữa cho các báo cáo, 4 báo hại, 3 người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan và người làm công cũng vắng mặt.

Sau đó, báo cáo Quang đã kháng cáo. Ngày 28-3-2022, TAND TP.HCM đã xét xử phúc thẩm và tuyên hủy mặt phần bản án sơ thẩm phần liên quan đến báo cáo Quang do vi phạm tố tụng nghiêm trọng. Còn báo cáo Tuấn tại thời điểm xét xử đã thành niên và đã chấp hành xong hình phạt tù, không có kháng cáo, kháng nghị nên giữ nguyên.

Mới đây, TAND TP Thủ Đức đã xét xử sơ thẩm lần 2 và tuyên báo cáo Quang 6 tháng tù nhậm cho hình phạt treo.

Bình luận về vụ việc trên, luật sư Nguyễn Ngô Quang Nhật (Đoàn luật sư TP.HCM) cho rằng theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự thì phiên tòa xét xử vụ án hình sự phải có mặt đầy đủ những người theo quy định. Trường hợp vắng mặt phải vì lý do bất khả kháng hoặc do trường hợp khách quan hoặc trình tự khác do luật quy định.

Như vậy, việc xét xử vụ án hình sự vắng mặt báo cáo, luật sư, báo hại, người làm công... như nêu trên sẽ không đảm bảo cho việc tranh tụng trong xét xử và ảnh hưởng đến việc làm rõ sự thật khách quan của vụ án. Việc tòa án vẫn xét xử vắng mặt báo cáo (đặc biệt 18 tuổi), luật sư được xem là vi phạm tố tụng nghiêm trọng.

Tá hĩa khi biết mình bị ly hôn từ 2 năm trước

Tối ngày 10, ông Phùng Mạnh Trung (55 tuổi, quê TP Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai) đã gọi điện đến giám đốc thẩm gọi điện TAND cấp cao tại TP.HCM. Ông Trung cho rằng TAND TP Biên Hòa đã có vi phạm pháp luật nghiêm trọng bởi ông là bị cáo trong vụ án ly hôn nhưng suốt quá trình gọi quy trình vụ án ông không nhận được bất kỳ văn bản nào như thông báo thời vụ án, gọi y triệu tập họp lý giải, triệu tập tham gia các phiên hòa giải, gọi đình hoãn vụ án ra xét xử, bản án... tại tòa án. Điện gọi năm 2021, ông tá hĩa biết mình đã "bị" ly hôn từ năm 2019.

Theo bản án, TAND TP Biên Hòa có xác minh tại Công an P.Tân Hiệp (TP Biên Hòa) và đình công an cho biết ông Trung có hộ khẩu thường trú và đang sinh sống tại địa chỉ này. Tòa cho rằng đã nhiều lần ông Trung vắng mặt tình nguyện mà không có lý do nên đã xử vắng mặt, tuyên chấp nhận yêu cầu ly hôn của bà N.T.L.T., giao con chung cho bà T. nuôi dưỡng.

Ông Trung cho biết ông có địa chỉ cư trú rõ ràng, sống ổn định và địa chỉ cư quan làm việc cũng ổn định đó điện nay tại địa bàn TP Biên Hòa, số điện thoại không thay đổi nhưng bản thân ông hoàn toàn không được thông tin vụ án trên. Ông cũng cho rằng tòa chấp địa trên các lý giải và tài liệu, chấp nhận mặt chi do phía nguyên điện cung cấp là hoàn toàn không khách quan, không đúng bản chất sự việc.

Chúng tôi xác minh tại nơi ông Trung cư trú thì lãnh đạo UBND P.Tân Hiệp cho biết ông Trung từng phẫn nh việc ông không hề biết việc ly hôn vào năm 2019, trong khi thời gian này ông cùng bà T. vẫn sống cùng nhà. UBND phường đã kiểm tra hồ sơ lưu trữ và xác định TAND TP Biên Hòa không niêm yết gọi y triệu tập, thông báo... liên quan điện việc của ông Trung tại trụ sở UBND phường.

Theo luật sư Nhật, thẩm cấp, từng đình, thông báo văn bản tại từng đình quy định tại điều 175 Bộ luật tố tụng dân sự. Theo đó, thẩm ký tòa án (nguyên thẩm cấp) thẩm cấp, từng đình, thông báo văn bản tại từng đình phải trực tiếp giao cho ông Trung (nguyên thẩm cấp, từng đình, thông báo văn bản tại từng đình có liên quan). Ông Trung phải ký nhận vào biên bản họp số giao nhận văn bản tại từng đình. Thời điểm đình tính thời hạn tại từng đình là ngày ông Trung được cấp, từng đình, thông báo văn bản tại từng đình.

Trình hợp pháp viết chấp, trình dứt, thông báo văn bản trình qua dịch vụ bưu chính phải bằng thư báo đảm bảo và có xác nhận của người nhận. Văn bản có xác nhận phải được chuyển lại cho tòa án. Thời điểm tính thời hạn trình là ngày họ xác nhận đã nhận được văn bản trình do thủ tục dịch vụ bưu chính chuyển đến. Đáng tiếc, ông Trung là cá nhân nên văn bản trình bằng phương tiện giao tiếp cho ông Trung theo quy định khi khoản 2 điều 177 Bộ luật tố tụng dân sự.

Trình hợp pháp ông Trung phải chịu nhận văn bản trình bằng thì thủ ký tòa án phải lập biên bản trong đó nêu rõ lý do của việc chấp, có xác nhận của địa điểm dân phố hoặc công an xã, phường, thị trấn; biên bản phải được lưu trong hồ sơ vụ án.

Trình hợp pháp ông Trung vắng mặt thì cần chú ý mà không rõ thời điểm trình vụ hoặc không rõ địa điểm cần chú ý thì thủ ký tòa lập biên bản và việc không thực hiện được việc chấp, trình dứt, thông báo có xác nhận của địa điểm dân phố hoặc công an xã, phường, thị trấn; đáng tiếc, thực hiện thủ tục niêm yết công khai văn bản trình dứt theo quy định điều 179 của Bộ luật tố tụng dân sự; biên bản phải được lưu trong hồ sơ vụ án.

Nên hạn chế xử vắng mặt báo cáo

Luật sư Hoàng Hữu Nhân (Đoàn luật sư TP.HCM) cho rằng Bộ luật tố tụng hình sự quy định tòa án chỉ có thể xét xử vắng mặt báo cáo trong các trường hợp: báo cáo trình và việc truy nã không có kết quả; báo cáo đang ở nước ngoài và không thể triệu tập đến phiên tòa; báo cáo đồng ý xét xử vắng mặt và được hội đồng xét xử chấp nhận...

Trình hợp pháp luật sư vắng mặt thì nên chú ý vì lý do bất khả kháng hoặc do trình khách quan thì phải hoãn phiên tòa, trình trình hợp pháp báo cáo đồng ý xét xử vắng mặt luật sư. Tuy nhiên, nên hạn chế xét xử khi vắng mặt báo cáo, trình trình hợp pháp bất khả kháng. Bởi vì với các vụ án hình sự, việc mở phiên tòa không đồng thuận là xem xét phán quyết trình phạt vắng mặt hình phạt mà thông qua phiên tòa xét xử công khai còn có nhiệm vụ quan trọng là tuyên truyền, giáo dục pháp luật...

Không phiên tòa không báo cáo, không ngừng làm chứng, không luật sư, tòa vẫn xử

Viết bởi Chu Nhung

Tuyết Mai (*Theo Tuổi Trẻ*)